گفتۆگۆیەکی گەرم لەگەڵ ڤایرۆسی کۆرۆنا دا.. و: رەزا شوان

پرسیار: تۆ کێی؟
کۆرۆنا: نە بە چاو و نە بە زەڕەبینی تیشکیش من نابینی.
پرسیار: رەچەڵک و خێزانت کێن؟
کۆرۆنا بە پێی زانیارییەکان من لە بنەماڵەی ڤایرۆسەکانم، بە (ڤایرۆسی تاج) ناسراوم.
پرسیار: تۆ تازەیت یا کۆنیت؟
کۆرۆنا: تازەم.
پرسیار: ئایا تۆ گیانلەبەریت؟
کۆرۆنا: نەخێر.
پرسیار: ئایا لە دەرەوەی جەستەدا زیاد دەکەیت؟
کۆرۆنا: نەخێر.
پرسیار: بە چ خێراییەک زیاد دەکەیت؟
کۆرۆنا: من وەک تەنیا خانەیەک دەچمە گیانەوە.. لە ماوەی بیست و چوار کاتژمێردا، ژمارەم زیادەکات و دەگاتە دە ملیار.
پرسیار: بۆچی ناویان ناوی (کۆڤید ـ نۆزدە)؟
کۆرۆنا: بۆ کورتکردنەوەی وشەکانی ناوەکەم.. ناوم لەم سێ وشەیە پێکهاتووە: (کۆرۆنا، ڤایرۆس، دیسیاس) نۆزدەکەش، ئەوەیە کەمن لە ساڵی (٢٠١٩) سەرم هەڵدا. (١٩) دوو ژمارەی کۆتایی ساڵی سەرهەڵدانمە.
پرسیار: بۆ یەکەمین جار لە کەی و لە کوێدا دەرکەوتیت؟
کۆرۆنا: لە مانگی دێسەمبەری ساڵی رابردوو، لە زێدی سەرهەڵدانم لە شاری (وۆهان) لە چین دەرکەوتم.
پرسیار: چۆن لە کەسێکەوە بۆ کەسێکی تر دەگوازرێیتەوە؟
کۆرۆنا: بە هۆی ئەو پریشکانەوە، کە لە کاتی کۆکین و پژمیندا، لە دەمی کەسێکی تووشبووەوە دەردەچن و بەر کەسێک یا کەسانی نزیکیان دەکەون.
پرسیار: ئایا بە هۆی هەواوە دەگوازرێیتەوە؟
کۆرۆنا: حەز بەم هۆیە ناکەم.
پرسیار: لە کوێوە دەچیتە گیانی مرۆڤەوە؟
کۆرۆنا: لە دەمیەوە، یا لە لووتیەوە، یا لە چاویەوە.
پرسیار: بۆ ماوەی چەند، لەسەر کەلوپەل و شتومەک و کەرەستەکاندا دەمێنیتەوە؟

کۆرۆنا: لە چەند کاتژمێرێکەوە بۆ چەند ڕۆژێک.

پرسیار: کەسی تووشبوو، لە ماوەی چەند ڕۆژدا، دەردەکەوێت کە تووش بووە؟

کۆرۆنا: لە دوو ڕۆژەوە بۆ چوار ڕۆژ.. ئەوپەڕی: لە پێنج ڕۆژ یا لە شەش ڕۆژدا.

پرسیار: بە چی مەبەستێک دەچیتە گیانی مرۆڤەوە؟

کۆرۆنا: بۆ ئەوەی هێڕش بکەمە سەر سییەکانی و دایبڕزێنم.

پرسیار: باشترین ژینگە بۆ تۆ چییە؟

کۆرۆنا: ژینگەیەکی تەڕی تاریک و سارد.

پرسیار: ئایا حەز لە ژینگەی وشک و گەرم دەکەیت؟

کۆرۆنا: نەخێر.

پرسیار: سیانەی نیشانەکانی تووشکردنت چین؟

کۆرۆنا: ١ـ تالێهاتن.. ٢ـ وشکە کۆکە.. ٣ـ شەکەتی و ماندووبوون.

پرسیار: ئایا ڤاگسین (دەرمانی دژ) هەیە بۆ لەناوبردنت؟

کۆرۆنا: نەخێر.

پرسیار: ئایا چارەسەرت هەیە؟

کۆرۆنا: نەخێر.

پرسیار: چۆن لە ڕێگای پشکنینەوە دەدۆزرێیتەوە؟

کۆرۆنا: بە وەرگرتنی تەڕی لە لووت یا لە دەم یا لە قوڕگ، لە تاقیگەدا پزیشکی پسپۆڕ پشکنینی ورد بۆ ئەو وەرگرتووە دەکات.. دەردەکەوێت ئەو کەسە تووش بووە یا نا.

پرسیار: جیاوازی تۆ چییە لەگەڵ ڤایرۆسەکانی تردا؟

کۆرۆنا: خێرایی بڵاوبوونەوەمە.

پرسیار: باوباپیرانت کێن؟

کۆرۆنا: ١ـ (سارس)ی چینی.. ٢ـ (مێرس)ی سعوودی.

پرسیا: لە هەواڵەکاندا ڕاگەیاندرا، کە دەرمان هەن کارت تێدەکەن.. ئایا ئەمە ڕاستە؟

کۆرۆنا: بەڵێ.. هەوڵی بەربەرەکانیم دەدەن.. دەیانەوێت بەو دەرمانە کۆنانە بمکوژن، کە بۆ پەتاکانی تر دروستکراون.. بەڵام شکستیان هێنا بۆ لەناوبدنم.

پرسیار: دەتوانی ناوی هەندێ لەو دەرمانانە بهێنیت؟

کۆرۆنا: کۆمپانیایەکی فەڕەنسی، ئەوەی وت: بە دەرمانی گرانەتا یا دەرمانی دژە ئیبۆلا یا دەرمانی دژە ئایدز یا ئامیفلوە، یا بە جۆری تری دەرمانە دژە ڤایرۆسەکان، کۆرۆناش لەناودەچێت.. بەڵام بە هەموویانەوە نەیان توانی بمکوژن.. تائێستا ئازادم و سەربەستم و بەدەربەستم.. بە خێرایی لە وڵاتێکەوە بۆ وڵاتێکی تر دەڕۆم.

پرسیار: شتی تازە هەیە بۆ لە ناوبردنت؟
کۆرۆنا: هەندێ لە پزیشکان هەوڵی ئەوە دەدەن، کە بە ڤاگسینی دژە سیل بمکوژن.. بەڵام شکستیان هـێنا.
پرسیار: ئەی گیاوگۆڵ و دەرمانی میللی، وەکو: رەشکە و رازیانە و نەعـنا و…؟
کۆرۆنا: هاهاها.. هاهاها.. هاهاهاهاها.
پرسیار: رقت لە چییە؟
کۆرۆنا: رقم لە، مانەوە لە ماڵەوە.. پاک و خاوێنی کەسی.. هەوا گۆڕیـن.. ژینگەی وشک و گەرم.. چەنـد جـارێک ئـاو لە دەم وەردان (غەڵغەڵەکردن).
پرسیار: ئایا تۆ بچیتە گیانی هەرکەسێکەوە دەیکوژیت؟
کۆرۆنا: نەخێر.. هەندێ کەس و لایەن و میدیا و راگەیاندنەکان، ترس و تۆقیـن لەنـاو خەڵکیـدا بڵـاودەکەنەوە.. لە راسـتیدا لە (سـەدا هەشتای) نەخۆشەکانم بەبێ چارەسەر چاک دەبنەوە.. نزیکەی (لە سەدا حەڤـدە)ی نەخۆشەکـانیشم پێویسـتیان بە جیـاکردنەوە هەیە و لە نەخۆشخانەکاندا بە چارەسەری ئاسایی چاک دەبنەوە.. بەڵام لە (سەدا دوو ــ بۆ ــ چوار)ی نەخۆشەکانم دەکوژم.
پرسیار: خەسڵەتی ئەو کەسانەی دەیانکوژیت چییە؟
کۆرۆنــا: ئەو بەتەمەنــانە دەکــوژم، کە تـــووشی نەخۆشییە درێژخایەنەکانی وەکو: شەکرە و پاڵەپەستۆ و نەخۆشی هەناسە تەنگی بوونە.
پرسیار: منداڵانیش تووش دەکەیت؟
کۆرۆنا: بەزەییم بە منداڵان دێت.. بە زۆری وازیا لێدەهـێنم.
پرسیار: هێڕش دەکەیتە سەر نێرینە یان مێینە؟
کۆرۆنا: بەزۆری بۆ سەر نێرینە.
پرسیار: فێرم ناکەیت چۆن خۆمت لێ بپارێزم؟
کۆرۆنا: ١ــ لە ماڵەوە بمێنەوە.. لە قەڵەباڵغی و لە گردبوونەوە و لە تێکەڵبوون خۆت دووربگرە.. مەچۆ بە پرسە و مزگەوت و بۆ میوانی.
٢ــ بە بەردەوامی و بە شێوەیەکی باش دەستەکانت بشۆ و پاکژکردنەوە بەکاربهـێنە.
٣ــ گەر پژمین و کۆکەت هات.. کلێنکسێکی پاک بە دەمتەوە بگرە.
٤ــ ماوەی زیاتر لە مەترێک.. لە نێوان تۆ و کەسێکی گومانلێکراوی تووشبوو هەبێت.
٥ــ زۆر پێویستە هەوای ماڵەکەتان بگۆڕی.. بە کردنەوەی پەنجەرەکان و دەرگاکـانی ژوورەکانتـان بۆ مـاوەیەک.. رۆژی سێ و چـوار جـار دووبارەی بکەرەوە.
٦ــ رۆژانە چەنـد جـارێک، بە شلەی پـاکژکەرەوە، شتەکـان و دەسـکی

دەرگاکان و سەرمێز و دەزگای کۆمپیوتەر و مۆبایل و شتەکانی تر پاک بس□و□.. پێڵاوکانت لە دەرەوە دانێ.

٧ــ رۆژی چەند جارێک بە ئاوی شلەتێن، ئاو لە دەمت وەرد□ (غ□غ□□□کردن بە ئاو).

پرسیار: دەربارەی دەمامک و دەستکێش قسەم بۆ بکە، ئایە پێویستە بەکاریان بهێنین؟

کۆرۆنا: بە کارهێنانی دەمامک و دەستکێش، بۆ کەسانی تووشبووان و گومانلێکراوان پێویستە.. بۆ سەرجەم تیمە پزیشکییەکان و پەرستیاران و کارمەندانی تەندروستی ناو نەخۆشخانەکان بۆ ئەو کەسوکارانەش کە چاودێری دۆخی نەخۆشە تووشبووەکانیان و گۆمانلێکراوەکانیان دەکەن.. دەمامک و دەستکێش و بەدلەی خۆپارێزیان پێویستە. بەڵام بۆ ئەودوای خەڵکی پێویست نین.

پرسیار: ئایا نیشانەکانی تووشبوون لە هەر نەخۆشێکی تووشبوودا دەردەکەون؟

کۆرۆنا: نەخێر.. بەشێکی زۆر لە نەخۆشەکان، کە تووشدەبن و چاکیش دەبنەوە، سەغڵەتنین و پێی نازانن، هیچ نیشانەیەکیشیان لێ دەرناکەوێت.

پرسیار: لە کێ دەترسیت؟

کۆرۆنا: لەم کەسانە دەترسم: ١ـ لە توێژینەوەی زانیاری و لە زاناکان. ٢ـ لە هۆشیاری و لە رۆشنبیری خەڵکی. ٣ـ لە پلان و لە بەرنامە خۆپارێزییەکان.

پرسیار: میستەر کۆرۆنا.. ئایا راستە کە تۆ دروستکراوی هەواڵگریت (موخابەراتیت)؟

کۆرۆنا: هەندێ کەس و لایەن وا دەڵێن.. ئەوەی وا دەڵێت با نەترسێ و بیسەلمێنێت.

پرسیار: رووی رەشی تۆمان زانی.. ئایا رووی سپێشت هەیە؟

کۆرۆنا: بەڵێ.

پرسیار: چیین.. باسیان بکە؟

کۆرۆنا: ١ـ متمانەم بۆ خێزانەکان گەڕانەوە و کەسەکانیانم کۆکردنەوە.

٢ـ ژینگەم پاک کردەوە.. لە ماوەی تەمەنی کورتم دا، ئەوەی من لە بارەی ژینگەوە هێناومەتەدی.. ئەو کۆنگرە نیۆدەوڵەتییانەی کە دەربارەی ژینگە بەستران، بۆیان نەهاتەدی، لەو کۆنگرە نێودەوڵەتییانەش: کۆنگرەی(ستۆکهۆڵم: ١٩٧٢) و کۆنگرەی (نیرۆبی: ١٩٨٢) و کۆنگرەی (رویـۆدۆجانیرۆ: ١٩٩٢).

٣ـ فشۆڵی و لاوازی سیستمی تەندروستی جیهانیم ئاشکراکرد.

٤ـ مر□ق خ□ی بە خوا دەزانی.. سەلماندم کە چەند لاواز و

بەدەسەڵاتە.

٥ـ پەردەم لە رووی گەندەڵی و دەسەڵاتدارە گەندەڵ و دزەکان هەڵماڵی.

٦ـ هەندێ وا خۆیان پێشان دەدەن کە بە خۆیاندا چوونەتە و روویان لە باشی کردووە.. بەڵکو راست بکەن.

پرسیار: بۆچی عەرەبەکان تووش ناکەیت؟

کۆرۆنا: جیاوازی لە نێوان هیچ نەتەوەیەک ناکەم.. بەڵام رژێمە عەرەبییەکان راشکاوی و راستگۆییان نییە.. بۆیە راستییەکان بە گەلەکانیان نالێن و لێان دەشارنەوە.

پرسیار: تێڕوانین بۆ ئایندە چییە؟

کۆرۆنا: دەشێ مرۆڤ ڤاگسینێک یا دەرمانێکی کارگەر بدۆزێتەوە و لەناوبەرن.

پرسیار: بەڕێز کۆرۆنا.. ئایا ویژدان ئاسوودەی؟

کۆرۆنا: بەڵێ.. هۆش و ویژدانی مرۆڤم راچەنی و تووشی شووکم کردن.. جیهانی دوای کۆرۆناش جیاواز دەبێت لەگەڵ جیهانی پێش کۆرۆنا.

پرسیار: چی ئامۆژگارییەکم دەکەیت؟

کۆرۆنا: لە ماڵەکەتدا بمێنەوە.. تا چارەسەرێک دەدۆزرێتەوە.. یا ڤاگسینێکی گونجاو دروست دەکرێت.

تێبینی: ئەم نووسینە، لە سایتی “اراء حرة” دا، لە (٢٦/٣/٢٠٢٠) دا بڵاوکراوەتەوە، ناوی نووسەری لەسەر نییە، بە دەستکارییەوە لە زمانی عەرەبییەوە وەرم گێڕاوە بۆ سەر زمانی کوردیمان.

رەزا شوان

نەرویج: ٧/ ئەپریل/ ٢٠٢٠